

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. rugsėjo 6 d.(*)

„sisteigimo laisvė – Mokesčių teisės aktai – Pelnų mokestis – Mokesčių lengvata – Nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos draudžiama kitoje valstybėje narėje įsteigtos bendrovės nuolatinio padalinio nerezidentui nacionalinėje teritorijoje patirtus nuostolius perkelti tai pačiai grupei priklausančiai nacionalinėje teritorijoje įsteigta bendrovei“

Byloje C-18/11

dėl *Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber)* (Jungtinės Karalystės) 2010 m. gruodžio 17 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2011 m. sausio 12 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

The Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs

prieš

Philips Electronics UK Ltd

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J.-C. Bonichot (pranešėjas), teisėjai A. Prechal, K. Schieman, L. Bay Larsen ir E. Jarašiūnas,

generalinį advokatą J. Kokott,

posėdžio sekretorę L. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį ir įvykus 2012 m. vasario 16 d. posėdžiui,

išnagrinęs pastabas, pateiktas:

- *Philips Electronics UK Ltd*, atstovaujamos QC D. Milne ir baristerio D. Jowell,
- Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos S. Hathaway, padedamo baristerės K. Bacon,
- Danijos vyriausybės, atstovaujamos C. Vang,
- Europos Komisijos, atstovaujamos W. Mölls ir R. Lyal,

susipažinęs su 2012 m. balandžio 19 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada, priima šį

Sprendimas

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl EB 43 ir 48 straipsnių išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant ginčą tarp *Philips Electronics UK Ltd* (toliau – *Philips Electronics UK*

) ir *Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs* d?l teis?s akt?, susijusi? su grup?s mokesi? lengvata, taikoma tam tikroms bendrov?ms konsorciumo nar?ms, taikymo.

Nacionalin? teis?

3 Pagrindinei bylai taikytinos redakcijos 1988 m. Pajam? ir pelno mokesi? ?statymo (*Income and Corporation Taxes Act 1988*; toliau ? PPM?) 402 straipsnyje numatyta:

„1. Pagal šio skyriaus nuostatas ir 492 straipsnio 8 dal? veiklos nuostoli? ir kit? iš pelno mokesi? išskai?iuojam? sum? mokesi? lengvat? 2 ir 3 dalyje numatytais atvejais bendrov? („bendrov? perleid?ja“) kitos bendrov?s prašymu („prašan?ioji bendrov?“) gali perleisti pastarajai teis? ? pelno mokesi?io lengvat?, vadinam? „grup?s mokesi? lengvata“.

<...>

3. Grup?s mokesi? lengvata taip pat galima pasinaudoti bendrov?s perleid?jos ir prašan?iosios bendrov?s atveju <...> kai viena yra bendrovi? grup?s nar?, o kita priklauso konsorciumui ir kai pirmoji yra ir bendrovi? grup?s, ir konsorciumo nar?. Prašymas, pateiktas pagal ši? straipsnio dal?, vadinamas „bendrovi? konsorciumo prašymu“.

3A. Grup?s mokesi? lengvata galima tik jei bendrov? perleid?ja ir prašan?ioji bendrov? tenkina toliau nurodyt? s?lyg?.

3B. S?lyga tokia, kad bendrov? turi b?ti Jungtin?s Karalyst?s rezident? ar per nuolatin? padalin? vykdyti joje ?kin? veikl?.

<...>

6. Atlyginimas už grup?s mokesi? lengvat?:

a) apskai?iuojant pelno mokest? bendrov?s ne?traukiamas ? pelno ir nuostoli? skai?iavim?; ir

b) [*Corporation Tax Acts*] ?tvirtintais tikslais netraktuojamas kaip pajam? paskirstymas ar apmokestinimas;

pagal ši? dal? „atlyginimas už grup?s mokesi? lengvat?“ reiškia sum?, kuri? bendrovei perleid?jai už perleist? grup?s mokesi? lengvat? sumok?jo prašan?ioji bendrov? pagal j? susitarim? ir kuri neviršija perleistos grup?s mokesi? lengvatos dydžio“.

4 PPM? 403D straipsnyje numatyta:

„1. Šio skyriaus tikslais nustatant per ataskaitin? laikotarp? perleistin? pagal grup?s mokesi? lengvat? bendrov?s nerezident?s veiklos nuostoli? ar kit? perleistin? sum? dyd?, jokie nuostoliai ar kitokia suma neturi b?ti vertinami kaip perleistini, išskyrus, kai jie

a) yra priskirtini tos bendrov?s atitinkamo laikotarpio veiklos pajamoms ir pelnui, kurie pelno mokesi?io tikslais yra ar (prireikus) b?t? ?traukiami apskai?iuojant to laikotarpio bendrov?s apmokestinam?j? peln?;

b) n?ra priskirtini bendrov?s veiklai, kuri tuo laikotarpiu neapmokestinama pelno mokesiu pagal sutartis d?l dvigubo apmokestinimo išvengimo; ir

<...>

i) jokia nuostoli? ar kitos sumos dalis arba

ii) sumos, ?trauktos ? j? skai?iavim?, dalis

neatitinka ar n?ra išreikšta suma, kuri užsienio mokes?i? tikslais yra (bet kuriuo laikotarpiu) atskaitoma ar kitaip atlyginama iš bendrov?s ar kito asmens užsienyje gauto pelno [„ne JK gautas pelnas“].

<...>

3. Šiame straipsnyje bet kurio asmens „užsienyje gautas pelnas“ [„ne JK gautas pelnas“] yra sumos, kurios:

a) užsienio mokes?i? tikslais yra laikomos to asmens pelnu, pajamomis ar kapitalo vert?s padid?jimu, kurie (?vykdžius atskaitymus) apmokestinami šiuo mokes?iu; ir

b) nesusijusios su (to arba bet kurio kito asmens) bendruoju pelnu ir ? j? ne?trauktos bet kuriuo ataskaitiniu laikotarpiu;

arba sumos, ?trauktos ? toki? sum? apskai?iavim?.

<...>

6. Šiame straipsnyje neatsižvelgiama ? joki? kit? teritorij?, išskyrus Jungtin? [Didžiosios Britanijos ir Šiaur?s Airijos] Karalyst?, ?statymus, pagal kuriuos užsienio mokes?i? tikslais galimyb? atskaityti sum? priklauso nuo to, ar ši suma mokes?i? tikslais gali b?ti atskaityta Jungtin?je Karalyst?je.

<...>“

5 Be to, PPM? 406 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„Remiantis šio straipsnio 3 ir 4 dalimis, jei bendrov? tarpinink? gali (nepaisant pelno tr?kumo) pateikti prašym? konsorciumo vardu d?l konsorciumo nar?s bendrov?s veiklos nuostoli? ar kitos atskaitytinos sumos už mokestinius metus, grup?s nar? gali pateikti prašym? konsorciumo vardu, kur? gal?t? pateikti bendrov? tarpinink?, o dalis, kuri laikoma atitinkama dalimi 403C straipsnio tikslais, kai prašan?ioji bendrov? priklauso bendrovei? grupei, yra tokia pati, kokia b?t?, jei bendrov? tarpinink? b?t? prašan?ioji bendrov?.“

Pagrindin? byla ir prejudiciniai klausimai

6 *Philips Electronics UK* yra bendrov?, kuri mokes?i? tikslais yra rezident? Jungtin?je Karalyst?je. Ji priklauso grupei *Philips*, kurios galutin? patronuojanti bendrov? ?steigta Nyderlanduose. Pastaroji su Piet? Kor?jos grupe *LG Electronics* sudaro bendr?j? ?mon?. Ši bendroji ?mon? turi Nyderland? dukterin? bendrov? *LG Philips Displays Netherlands BV* (toliau ? *LG.PD Netherlands*), kuri turi nuolatin? padalin? Jungtin?je Karalyst?je.

7 *Philips Electronics UK* pateik? prašym?, kad iš jos pelno b?t? išskaityta Jungtin?je Karalyst?je nuolatin? padalin? turin?ios *LG.PD Netherlands* nuostoli? dalis už 2001?2004 mokestinius metus.

8 Jos prašym? atmet? Jungtin?s Karalyst?s mokes?i? institucijos, be kita ko, motyvuodamos tuo, kad *LG.PD Netherlands* nuostoliai gal?jo b?ti išskaityti iš šios bendrov?s pelno Nyderlanduose. Šis argumentas, be kita ko, buvo gin?ijamas *First-tier Tribunal (Tax Chamber)*.

9 *First-tier Tribunal (Tax Chamber)* patenkino *Philips Electronics UK* ieškin?. Tada Jungtin?s Karalyst?s mokes?i? institucijos pateik? apeliacin? skund? *Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber)*.

10 *Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber)* nusprend? sustabdyti bylos nagrin?jim? ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Jeigu valstyb? nar? (pavyzdžiui, Jungtin? Karalyst?) ? mokes?io baz? ?traukia bendrov?s, kuri ?steigta kitoje valstyb?je nar?je (pavyzdžiui, Nyderlanduose) ir kuri ten yra rezident? mokes?i? tikslais, peln? ir nuostolius tiek, kiek pelnas yra susij?s su Nyderland? bendrov?s vykdoma komercine veikla Jungtin?je Karalyst?je per šioje valstyb?je ?steigt? nuolatin? padalin?, ar valstyb?s nar?s subjekto ?sisteigimo laisv?s apribojim? Jungtin?je Karalyst?je, kaip tai suprantama pagal SESV 49 straipsn? (buvus? EB 43 straipsn?), sudaro tai, kad Jungtin? Karalyst? draudžia pasinaudoti grup?s mokes?i? lengvata, perkeliant ne Jungtin?je Karalyst?je reziduojan?ios bendrov?s nuostolius, patirtus vykdant veikl? Jungtin?je Karalyst?je per šioje valstyb?je ?steigt? nuolatin? padalin?, Jungtin?je Karalyst?je ?steigtai bendrovei, kai ši? nuostoli? dalis ar kita su nuostoli? apskai?iavimu susijusi suma „atitinka arba išreiškia sum?, kuri užsienio mokes?i? tikslais (bet kuriuo laikotarpiu) yra atskaitoma ar kitaip atlyginama iš bendrov?s ar kito asmens užsienyje uždirbto pelno [„ne JK gautas pelnas“]“, kitaip tariant, leidžia Jungtin?je Karalyst?je ?steigto nuolatinio padalinio Jungtin?je Karalyst?je patirtus nuostolius perkelti tik tais atvejais, kai yra aišku, kad teikiant prašym? n?ra joki? galimybi? išskaityti ar kitaip atlyginti nuostolius kitoje valstyb?je nei Jungtin? Karalyst? (?skaitant kit? valstyb? nar?, pavyzdžiui, Nyderlandus), nurodant, kad nepakanka, jog d?l užsienyje galimos mokes?i? lengvatos nebuvo kreiptasi, kai analogiškas apribojimas netaikomas Jungtin?je Karalyst?je reziduojan?iai bendrovei perkeliant šioje valstyb?je patirtus nuostolius?

2. Jeigu ? pirm?j? klausim? b?t? atsakyta teigiamai, ar toks apribojimas gali b?ti pateisinamas:

a) vien d?l b?tinyb?s išvengti atsižvelgimo ? nuostolius du kartus; ar

b) vien d?l b?tinyb?s apsaugoti subalansuot? apmokestinimo kompetencijos paskirstym? tarp valstybi? nari?; ar

c) d?l b?tinyb?s apsaugoti subalansuot? apmokestinimo kompetencijos paskirstym? tarp valstybi? nari? ir kartu d?l b?tinyb?s išvengti atsižvelgimo ? nuostolius du kartus?

3. Jeigu ? antr?j? klausim? b?t? atsakyta teigiamai, ar toks apribojimas gali b?ti proporcingas, atsižvelgiant ? š? pateisinam? ar pateisinimus?

4. Jei Nyderland? bendrov?s teisi? apribojimas n?ra pateisinamas arba jei apribojimas n?ra proporcingas, atsižvelgiant ? kok? nors pateisinim?, ar pagal <...> S?jungos teis? Jungtin? Karalyst? privalo suteikti Jungtin?s Karalyst?s bendrovei gynybos priemones, pavyzdžiui, teis? reikalauti grup?s mokes?i? lengvatos d?l gauto pelno?“

D?l prejudicini? klausim?

D?l pirmojo klausimo

11 Savo pirmuoju klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s

klausia ar EB 43 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad bendrovės nerezidentės laisvės sistei kitoje valstybėje narėje riboja tai, kad pagal nacionalinės teisės aktus taikoma sąlyga, dėl kurios užsienio mokesčių tikslais negalima panaudoti nuostolių nenumatant galimybių taikant grupės mokesčių lengvatę perkelti bendrovei rezidentei bendrovės nerezidentės šioje valstybėje narėje nuolatinio padalinio patirtus nuostolius, kai bendrovės rezidentės šioje valstybėje narėje patirtiems nuostoliams perkelti netaikoma jokia panaši sąlyga.

12 Šios sistemos laisvės, kurią EB 43 straipsnis pripažįsta Sąjungos piliečiams, apimanti ir teisė imtis savarankiškai dirbančių asmenų veiklos bei ją verstis, taip pat steigti ir valdyti įmones toms pačioms sąlygomis, kurios šios sistemos šalies teisės aktuose yra nustatytos jos pačios subjektams, pagal EB 48 straipsnį apima kurti pagal valstybės narės teisę ir Europos Sąjungoje turinti savo registruotas būstines, centrinę administraciją ar pagrindinę verslo vietą bendrovei teisę vykdyti savo veiklą atitinkamoje valstybėje narėje per dukterines bendroves, filialus ir atstovybes (1999 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo *Saint-Gobain ZN*, C-307/97, Rink. p. I-6161, 35 punktas ir 2005 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Marks & Spencer*, C-446/03, Rink. p. I-10837, 30 punktas).

13 Kadangi EB 43 straipsnio pirmos pastraipos antras sakinytis aiškiai palieka tokio subjekto galimybių laisvai pasirinkti tinkamą teisinę formą vykdomą savo veiklą kitoje valstybėje narėje, šis laisvas pasirinkimas neturi būti ribojamas diskriminaciniais mokesčių nuostatomis (1986 m. sausio 28 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, 270/83, Rink. p. 273, 22 punktas).

14 Laisvės pasirinkti tinkamą teisinę formą vykdomą savo veiklą kitoje valstybėje narėje taip pat reiškia, kad bendrovės, kuri būveinė yra vienoje valstybėje narėje, gali atidaryti padalinį kitoje valstybėje narėje, kad galėtų joje vykdyti savo veiklą tokiomis pačiomis sąlygomis, kokios taikomos dukterinėms bendrovėms (2006 m. vasario 23 d. Sprendimo *CLT-UFA*, C-253/03, Rink. p. I-1831, 15 punktas).

15 Šiuo aspektu pagrindinėje byloje nagrinėjama teisės aktais numatytos tam tikros sąlygos galimybei perkelti bendrovei rezidentei bendrovės nerezidentės šioje valstybėje narėje nuolatinio padalinio patirtus nuostolius taikant grupės mokesčių lengvatę, kai bendrovės rezidentės šioje valstybėje narėje patirtiems nuostoliams perkelti netaikoma jokia panaši sąlyga.

16 Dėl tokio nevienodo vertinimo bendrovėms, turintioms savo būveinės kitose valstybėse narėse, tampa mažiau patrauklu pasinaudoti šios sistemos laisve panaudojant nuolatinį padalinį. Remiantis tuo darytina išvada, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama teisės aktais ribojama laisvės pasirinkti tinkamą teisinę formą vykdyti veiklą kitoje valstybėje narėje.

17 Kad toks nevienodas vertinimas būtų suderinamas su EB sutarties nuostatomis, susijusiomis su šios sistemos laisve, reikia, kad jis būtų susijęs su objektyviai nepanašiomis situacijomis arba pateisinamas privalomaisiais bendrojo intereso pagrindais (šiuo klausimu žr. 2006 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-446/04, Rink. p. I-11753, 167 punktą). Bendrijos situacijos ir vidaus situacijos panašumas turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant į nagrinėjamomis nacionalinės teisės aktų nuostatomis siekiamą tikslą (2010 m. vasario 25 d. Sprendimo *X Holding*, C-337/08, Rink. p. I-1215, 22 punktas).

18 Jungtinė Karalystė tvirtina, kad bendrovės nerezidentės, turinčios tik nuolatinį padalinį nacionalinėje teritorijoje, apmokestinamos tik dėl jo gauto pelno šioje teritorijoje, kuris šiam nuolatiniam padaliniiui priskirtinas, situacija nėra panaši į bendrovės rezidentės, kuri, be to, gali būti patronuojančios bendrovės nerezidentės dukterinė bendrovė ir gali būti apmokestinama dėl visų jos pajamų, situacijų.

19 Vis dėlto tokiame vertinime negalima pritarti. Iš tiesų bendrovės nerezidentės, turinčios tik nuolatinį padalinį nacionalinėje teritorijoje, ir bendrovės rezidentės situacijos, atsižvelgiant į

pagrindinėje byloje nagrinėjamos mokesčių sistemos tikslas, objektyviai panašios tiek, kiek tai susiję su galimybe taikant grupės mokesčių lengvatą perkelti Jungtinėje Karalystėje patirtus nuostolius kitai šios grupės bendrovei.

20 Todėl pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad EB 43 straipsnis turi būti aiškinamas taip, jog bendrovės nerezidentės laisvės suteikti kitoje valstybėje narėje riboja tai, kad pagal nacionalinės teisės aktus taikoma sąlyga, dėl kurios užsienio mokesčių tikslais negalima panaudoti nuostolių nenumatant galimybių taikant grupės mokesčių lengvatą perkelti bendrovei rezidentei bendrovės nerezidentės šioje valstybėje narėje nuolatinio padalinio patirtus nuostolius, kai bendrovės rezidentės šioje valstybėje narėje patirtiems nuostoliams perkelti netaikoma jokia panaši sąlyga.

Dėl antrojo klausimo

21 Savo antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar pagrindinėje byloje nagrinėjamos bendrovės nerezidentės laisvės suteikti kitoje valstybėje narėje apribojimas gali būti pateisinamas privalomaisiais bendrojo intereso pagrindais, susijusiais su tikslu išvengti atsižvelgimo į nuostolius du kartus, apsaugoti subalansuotą apmokestinimo kompetencijos paskirstymą tarp valstybių narių arba su šiais abiem motyvais.

22 Iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, kad suteikimo laisvės apribojimas gali būti leidžiamas tik tuo atveju, jeigu jis pateisinamas privalomais bendrojo intereso pagrindais. Tokiu atveju dar reikia, kad jo taikymas būtų tinkamas atitinkamo tikslo gyvendinimui užtikrinti ir neviršyti to, kas būtina jam pasiekti (minuto Sprendimo *Marks & Spencer* 35 punktas).

23 Kalbant pirmiausia apie apmokestinimo kompetencijos paskirstymą tarp valstybių narių apsaugą, reikia priminti, kad tai yra Teisingumo Teismo pripažintas teisetas tikslas (žr., be kita ko, 2011 m. lapkričio 29 d. Sprendimo *National Grid Indus*, C-371/10, Rink. p. I-12273, 45 punktą).

24 Šio tikslo, kaip pažymėjo ir Teisingumo Teismas, uždavinys, be kita ko, išsaugoti simetriją tarp pelno apmokestinimo teisės ir galimybių išskaityti nuostolius (žr. 2008 m. gegužės 15 d. Sprendimo *Lidl Belgium*, C-414/06, Rink. p. I-3601, 33 punktą).

25 Tačiau esant situacijai, kaip nagrinėjamoji pagrindinėje byloje, priimančiosios valstybės narės, kurios teritorijoje vykdoma kinų veikla, dėl kurios nuolatiniam padaliniui atsiranda nuostolių, apmokestinimo kompetencijos niekaip nepaveikia galimybė taikant grupės mokesčių lengvatą jos teritorijoje esančio nuolatinio padalinio patirtus nuostolius perkelti bendrovei rezidentei.

26 Ši situacija reikia skirti nuo tos, kai kyla klausimas dėl galimybių atsižvelgti į kitoje valstybėje narėje patirtus nuostolius, kuri šiuo aspektu priskirtina šios valstybės narės apmokestinimo kompetencijai, ir kai neišsaugoma simetrija tarp pelno apmokestinimo teisės ir galimybių išskaityti nuostolius. Iš tiesų, esant situacijai kaip nagrinėjamoji pagrindinėje byloje, kai kyla klausimas dėl nuostolių, kurių patyrė tos pačios valstybės narės teritorijoje esantis nuolatinis padalinys, perklimo bendrovei rezidentei, nedaroma jokia šios valstybės narės kompetencijai apmokestinti galim� pelnų iš jos teritorijoje nuolatinio padalinio vykdomos veiklos.

27 Iš to išplaukia, kad priimančioji valstybė narė, kurios teritorijoje vykdoma kinų veikla, dėl kurios nuolatiniam padaliniui atsirado nuostolių, esant situacijai, kaip nagrinėjamoji pagrindinėje byloje, neturėtų remtis tikslu išsaugoti apmokestinimo kompetencijos paskirstymą tarp valstybių narių tam, kad pateisint nacionalinės teisės aktus, pagal kuriuos taikoma sąlyga, dėl kurios užsienio mokesčių tikslais negalima panaudoti nuostolių nenumatant galimybių taikant grupės mokesčių lengvatą perkelti bendrovei rezidentei bendrovės nerezidentės šioje valstybėje narėje nuolatinio padalinio patirtus nuostolius, kai bendrovės rezidentės šioje valstybėje narėje patirtiems

nuostoliams perkelti netaikoma jokia panaši sąlyga.

28 Antra, kalbant apie tikslą išvengti atsižvelgimo į nuostolius du kartus, reikia pažymėti, kad net darant prielaidą, jog toks motyvas gali būti pateiktas atskirai, juo bet kuriuo atveju negalima remtis esant tokioms aplinkybėms, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje, siekiant pateisinti priimančiosios valstybės narės nacionalinės teisės aktus.

29 Pagrindinė byla susijusi su priimančiosios valstybės narės galimybe taikyti tam tikras sąlygas galimybei taikant grupės mokesčių lengvatą perkelti bendrovei rezidentei bendrovės nerezidentės šioje valstybėje narėje nuolatinio padalinio patirtus nuostolius, kai bendrovės rezidentės šioje valstybėje narėje patirtiems nuostoliams perkelti netaikoma jokia panaši sąlyga.

30 Tokiu atveju rizika, kad šiuos nuostolius bus atsižvelgta tiek priimančiojoje valstybėje narėje, kurioje yra nuolatinis padalinys, tiek valstybėje narėje, kurioje bendrovė nerezidentė turi savo buveiną, neturi jokios įtakos valstybės narės, kurioje yra nuolatinis padalinys, apmokestinimo kompetencijai.

31 Kaip pažymėjo generalinė advokatė savo išvados 49 ir paskesniuose punktuose, *LG.PD Netherlands* Jungtinėje Karalystėje esančio nuolatinio padalinio nuostolių perkėlimas *Philips Electronics UK*, kuri yra Jungtinėje Karalystėje įsteigta bendrovė rezidentė, bet kuriuo atveju priskirtinas Jungtinės Karalystės apmokestinimo kompetencijai. Šios apmokestinimo kompetencijos niekaip nepaneigia aplinkybės, kad į perkeltus nuostolius atitinkamais atvejais taip pat galima atsižvelgti Nyderlanduose.

32 Todėl esant tokioms aplinkybėms, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje, tikslas išvengti atsižvelgimo į nuostolius du kartus rizikos savaime neturėtų leisti valstybei narei, kurioje yra nuolatinis padalinys, uždrausti atsižvelgti į nuostolius motyvuojant tuo, kad į juos gali būti atsižvelgta valstybėje narėje, kurioje bendrovė nerezidentė turi savo buveiną.

33 Todėl priimančioji valstybė narė, kurios teritorijoje įsteigtas nuolatinis padalinys, siekdama pateisinti savo teisės aktus esant tokiai situacijai, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, bet kuriuo atveju neturėtų remtis kaip savarankišku pagrindu dvigubo atsižvelgimo į nuostolius rizika.

34 Tai, remiantis šio sprendimo 23-33 punktuose nurodytais motyvais, taikytina ir kartu vertinamiems tikslams išsaugoti subalansuotą apmokestinimo kompetencijos paskirstymą tarp valstybių narių ir išvengti atsižvelgimo į nuostolius du kartus.

35 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad antrąjį klausimą reikia atsakyti taip: pagrindinėje byloje nagrinėjamos bendrovės nerezidentės laisvės įsteigti kitoje valstybėje narėje apribojimas negali būti pateisinamas privalomaisiais bendrojo intereso pagrindais, susijusiais su tikslu išvengti atsižvelgimo į nuostolius du kartus, apsaugoti subalansuotą apmokestinimo kompetencijos paskirstymą tarp valstybių narių arba su šiais abiem motyvais.

Dėl trečiojo klausimo

36 Atsižvelgiant į antrojo klausimo atsakymą, nereikia atsakyti į trečiąjį klausimą.

Dėl ketvirtojo klausimo

37 Ketvirtuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, iš esmės klausia, kokios pasekmės kyla dėl atsakymo į antrąjį klausimą.

38 Iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, kad kiekvienas nacionalinis teismas kaip valstybės narės institucija spręsdamas jo jurisdikcijai priklausančią bylą, vadovaudamasis EB 10

straipsnyje ?tvirtintu bendradarbiavimo principu, privalo visapusiškai taikyti tiesiogiai taikytin? S?jungos teis? ir apsaugoti teises, kurias ji suteikia privatiems asmenims, atitinkamai netaikydamas jokios nacionalin?s teis?s nuostatos, galin?ios prieštarauti S?jungos teisei, nesvarbu, ar ji priimta anks?iau, ar v?liau už S?jungos teis?s nuostat? (šiuo klausimu žr., be kita ko, 1978 m. kovo 9 d. Sprendimo *Simmenthal*, 106/77, Rink. p. 629, 16 ir 21 punktus ir 1990 m. birželio 19 d. Sprendimo *Factortame ir kt.*, C-213/89, Rink. p. I-2433, 19 punkt?).

39 Šiuo atveju nesvarbu tai, kad buvo nepagr?stai apribota ne apmokestinamojo asmens ? Jungtin?je Karalyst?je ?steigtos bendrov?s ? bet bendrov?s nerezident?s, Jungtin?je Karalyst?je turin?ios nuolatin? padalin?, ?sisteigimo laisv?. Tam, kad ?sisteigimo laisv? b?t? veiksminga, ji, esant tokiai situacijai, kaip antai nagrin?jama pagrindin?je byloje, turi taip pat apimti apmokestinamojo asmens galimyb? pasinaudoti jo pelnui taikoma grup?s mokes?i? lengvata.

40 Tod?l ? ketvirt?j? klausim? reikia atsakyti taip, kad esant tokiai situacijai, kaip antai nagrin?jama pagrindin?je byloje, nacionalinis teismas turi netaikyti jokios nacionalinio ?statymo nuostatos, kuri prieštarauja EB 43 straipsniui.

D?l bylin?jimosi išlaid?

41 Kadangi šis procesas pagrindin?s bylos šalims yra vienas iš etap? prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo nagrin?jamoje byloje, bylin?jimosi išlaid? klausim? turi spr?sti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastab? pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyr? min?tos šalys, n?ra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

1. **EB 43 straipsnis turi b?ti aiškinamas taip, kad bendrov?s nerezident?s laisv? ?sisteigti kitoje valstyb?je nar?je riboja tai, kad pagal nacionalin?s teis?s aktus taikoma s?lyga, d?l kurios užsienio mokes?io tikslais negalima panaudoti nuostoli? nenumatant galimyb?s taikant grup?s mokes?i? lengvat? perkelti bendrovei rezidentei bendrov?s nerezident?s šioje valstyb?je nar?je nuolatinio padalinio patirtus nuostolius, kai bendrov?s rezident?s šioje valstyb?je nar?je patirtiems nuostoliams perkelti netaikoma jokia panaši s?lyga.**

2. **Pagrindin?je byloje nagrin?jamas bendrov?s nerezident?s laisv?s ?sisteigti kitoje valstyb?je nar?je apribojimas negali b?ti pateisinamas privalomaisiais bendrojo intereso pagrindais, susijusiais su tikslu išvengti atsižvelgimo ? nuostolius du kartus, apsaugoti subalansuot? apmokestinimo kompetencijos paskirstym? tarp valstybi? nari? arba su šiais abiem motyvais.**

3. **Esant tokiai situacijai, kaip antai nagrin?jama pagrindin?je byloje, nacionalinis teismas turi netaikyti jokios nacionalinio ?statymo nuostatos, kuri prieštarauja EB 43 straipsniui.**

Parašai.

* Proceso kalba: angl?.